

правят по-сериозни проучвания. Така че в случая фолклорът като понятие ще бъде локализиран до понятието *приказки*, приказки на ромите.

Много е интересна една модификация на една българска народна приказка, приказката за царската дъщеря и късмета на един от кандидатите за нейната ръка, който бил ром. Заглавието на приказката: „Хем ром, хем късметлия“ отразява очевидно нагласата на мисленето у ромите, че те не могат да бъдат късметлии. Дългите години на тежко социално и обществено положение са наложили това мнения.

Още в началото е добавен един, бихме казали, типично ромски елемент от социалното битие на ромите тогава - въшката. Когато се родила царската дъщеря, царят наредил да се намери една въшка, сложил я в една стъклена и започнал да я храни с човешка кръв. Когато царската дъщеря станала на 17 години, въшката била голяма като таралеж, с два рога на главата и шест крака.

След много знатни и незнатни кандидати, ромът успял чрез находчивостта си да стане царски зет, защото познал и изпълнил трите въпроса и желания на царската дъщеря.

Използвайки знанията си, придобити от живота на ромите, като кошничарство, чадърджийство, ковашки занаят, по-късно той побеждава и враговете на царството.

В изказването на царя, след победата на зет му над враговете на царството, личи желанието на ромите и те да оглавят една държава, та макар и в една приказка. Царят казва: „Какъв късмет сме имали и ние, и нашата държава, че след мен ще стане цар такъв достоен, умен и безстрашен момък, макар и ром.“ Последните думи, вмъкнати като мисъл на царя, са израз на столетията време, когато разслоенията, социални и човешки, са изпратили ромите надолу в социалната стълбица.

Следващата приказка, като тематика, е подобна на „Хем ром, хем късметлия“ и има заглавието „Небивали патила“. След много перипетии, на които няма да се спирам, отново главният герой който е ром, също става цар. Това потвърждава моята теза, изложена по-горе, а и мотивът е израз на едно неосъществено до сега желание.

В „Божията благословия“ решението на Господ е простотията да остане при ромите, докато на българите дава работата, на турците - чорбаджилъка, а на евреите - търговията. Това би могло да ни наведе на мисълта, че приказката е създадена през периода на турското владичество у нас, когато именно тези основни